

Književna poročila.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku: III. zvezek. Izvršilni red. Kakor smo poročali, je odbor društva »Pravnika« v seji dne 29. aprila letos sklenil nadaljevati imenovano zbirko in v III. zvezku izdati izvršilni red z vsemi tozadevnimi zakoni, naredbami in judikati. Predno se je dalo pričakovati, izpolnil je g. sodni tajnik I. Kavčnik, ki je prevzel sestavo in uredništvo tega zvezka, svojo težko nalogo. V zadnji odborovi seji je namreč g. Kavčnik poročal naslednje:

Rokopis je sedaj dogotovljen in izročam ga slav. odboru, da ž njim razpolaga. Kar se tiče tvarine, zbrani so v njem mimo teksta uvodnega zakona in izvršilnega reda samega vsi ukazi, tikajoči se teh dveh zakonov in vsa judikatura najvišjega sodišča, kolikor je je bilo mogoče dobiti po nemških strokovnih časopisih, »Slov. Pravniku« in v češkem »Právniku«.

Zastran ukazov pripominam še posebej: Statutov avstroogrške banke in pa drugih privilegiranih denarnih zavodov nisem priobčil po celem besedilu, ampak jih samo citiral, ker za slovenske pokrajine nimajo posebne praktične važnosti. Pri §-u 77 izvrš. r. priobčil sem ukaz z dne 15. marca 1898 drž. zak. št. 55 o položbah v depozitne urađe, ker je ta ukaz za prakso jako važen, vrhutega pa sem pri tem §-u citiral tudi vse druge, sodnih položeb se tikajoče ukaze in naredbe, tako da se tu nahaja popolna zbirka vseh, sodno položbo zadevajočih predpisov. K §-u 106 izvr. r. privzel sem tudi ukaz z dne 5. maja 1897 drž. zak. št. 116 o napravi in popravi imenikov prisilnih upravnikov. Ker naj slovenska izdaja izvrš. reda služi tudi osobju pisarničnih uradnikov, zbral sem pri §-u 24 izvrš. r. vse, izvrševalnim organom namenjene predpise (zlasti o pristojbinah izvrš. organov in njih odmeri), pri §-u 144 izvrš. r. pa vse, cenitev nepremičnin zadevajoče predpise, tako da pisarniški uradniki in izvrševalni organi, ki imajo s temi stvarmi posla, dobijo tu zbrano vse, kar potrebujejo pri svojem uradovanju. Za vodje zemljiških knjig posebej bo v dodatku priobčen prevod »knjižnih zaznameb«, tikajočih se izvršilnega reda. Drugih podrobnosti ne bom navajal.

Judikature ne bodem obširneje razmotraval, pripominam le, da je v izdaji jako številno zastopana in da bode morda zavzemala nekako toliko prostora, kolikor ga zavzemajo »motivi« v nemški Schauer-jevi izdaji.

Kar se tiče terminov, dovolite mi nastopne opomnje. Takoj ko sem začel zbirati gradivo, videl sem, da v uradnem prevodu ni nikake jednote glede terminov, da se za eden in isti nemški izraz rabijo različni slovenski termini in naopak, da eden in isti slovenski izraz služi po več nemškim izrazom. Tako na pr. se med »Bekanntmachung, Kundmachung, Verkündigung« nič ne razločuje, nasprotno pa na pr. slovenski izraz »oprava,

opravi« služi 35 različnim nemškimi izrazom. Sklenil sem te različne termine zjednačiti kolikor mogoče po dr. Babnikovi terminologiji. Da pa ne bi ravnal samovoljno, izpisal sem si vse te izraze in jim pridejal še vse v izvrševalnem redu, v uvodnem zakonu ali v ukazih se nahajajoče nove izraze, potem pa sam si glede njih ustanovitve izprosil sopomoči pri sedanjem uredniku slovenskega državnega zakonika, g. dr. Franu Vidic-u in pri ministerijalnem tajniku g. dr. Janko Babniku. Oba gospoda sta mi radovoljno obljubila sopomoč in na Dunaji smo potem skupno na podlagi navedene terminologije vse te izraze — bilo jih je okoli 700 — zjednačili. Kar je novih v uradnem prevodu, smo skoro vse obdržali, prav zaradi tega, ker so uradno ustanovljeni. Premenili smo le nastopne: Namesto »terjavščina« vzeli smo terjatev, ker se je doslej ta izraz izključno rabil in ga ima tudi uradni prevod na prav mnogih mestih; mesto »prostovoljna prodaja« (Verkauf aus freier Hand) določili smo prodaja pod roko, ker »Verkauf aus freier Hand« ni prostovoljna prodaja, ampak prisilna; mesto »potrata« (Verbringen) vzeli smo raznašanje, ker potrata ne odgovarja pojmu v §-u 379 odst. 2 izvrš. r. »Verbringen«. Končno vzeli smo mesto »stan bremen« izraz bremenski stan, ker ima zemljiškopravni zakon za »Lastenblatt« bremenski list. Izraza sodnija, katerega rabi novejši čas uradni prevod, nismo spremenili, ker se nahaja v vseh tiskovinah. Soglasno pa smo bili mnenja, da je edina prava tvorba sodišče, in prepustilo se je odboru društva »Pravnik«, da se odloči za eno ali drugo. Glede izrazov, ki smo jih skupno ustanovili, je g. dr. Vidic obljubil, da jih bo uporabljal izključno pri prevodih državnega zakonika. Vsi termini pa bodo priobčeni v posebnem dodatku k tej izdaji izvršilnega reda.

Prosim, da slavni odbor sprejme to poročilo na znanje in sklene tudi o tem, ali naj se rabi v izdaji izraz sodnija ali sodišče.

Mjesečnik pravnika društva u Zagrebu, urednik mu prof. dr. Josip Šilović, priobčil je letos naslednje razprave: Dr. D. Čupović: Reforma gradjanskoga parbenoga postupnika. — Dr. Stepan Posilović: Moderna proizvodnja. — Dr. P. Marković: Odvjetništvo i moderni promet. — Dr. A. Badaj: Dva važna slučaja nadležnostnog reciprociteta naprama Austriji i Ugarskoj. — Dr. M. Rein: Praktične studije iz pojbnog zakona. — Ž. Perić: Nekoliko misli o promeni narodnosti v slučaju aneksije. — Dr. H. Hörvat: Titulus acquirendi kod vlastničke tužbe na nekretninu. — M. Rojc: Nešto o dvim institucijama modernih kaznenih zakonika (uvjetno izrečenje kazne i progon samo na zahtjev povredjenika) — ter predlog kako bi se kod nas uvele. — Dr. A. Badaj: Agrarnopravno iverje. — F. Haladi: Zakonodavstvo i upravno uredovanje glede fabrikacije i prometa umjetnih i zdravlju škodljivih vina. — F. pl. Kruszelnicki: Priziv u novom austr. gradjanskom postupniku. — A. Gavez: Brisanje zadružnog svojstva po §-u 55 zakona od 9. svibnja 1889 o zadrugah u savezu sa § 36 istoga zakona. — Dr. S. Posilović: Ubrojivost po kaznenom pravu i sloboda volje. — Uvjetno izrečenje kazne i progon samo na

zahtjev povredjenika. — Dr. M. Brezinščak: Misli o bodočem našem občinskem zakonu. — Dr. M. Košutić: Princip publiciteta u našem tabularnom pravu. — Dr. M. Biščan: Da li se može i kada se može povodom priziva proti osudi odrešujućoj ukinuti osudu kotarskoga suda bez javne razprave, predvidjene u §-u 427 k. p. — A. Gavez: Nezakofnite potajne diobe i položaj zadrugara u nezakonito razdijeljenim zadrugama. — Dr. S. Posilović: Crtice iz kaznenog prava. — Dr. J. Šilović: Anarkizam i kazneno pravo. — S. Popović: Ima li mjesta mandatnom postupku proti hipotekarnom dužniku? — F. Haladi: Gruntovni unosi povodom uredjenja zemljištnih zajednica po zakonu od 25. travnja 1894. — Nadaljnja tvarina je bila razvrščena pod zaglavji: Svaštice. Književne obznane. Viestnik. — Mjesečnik nastopi sedaj XXVIII. leto in velja za nečlane 16 K na leto.

Razne vesti.

V Ljubljani, 15. decembra 1901.

— (Iz kronike društva »Pravnika.«) Odbor je imel v zadnjem času tri seje, v katerih se je največ bavil s priredbo »izvršilnega reda« v slovenskem jeziku. Urednik g. sodni tajnik Kavčnik je že v seji dne 4. oktobra poročal, da je rokopis z zadevnimi zakoni, naredbami in judikati dogotovil, da pa terminologija, vzeta iz uradnih prevodov, tu in tam ni jednotna, da se tudi ne strinja z običajno dr. Babnikovo »Terminologijo« ali pa ne ustreza domačemu govoru. Odbor je sklenil, da ne kaže vse terminologije po kakí enketi pretresati in določati, nego da naj jo g. Kavčnik uredi kolikor moči temeljem dr. Babnikove »Terminologije«, a kar ostane dvomljivega, naj se pridrži za skupno posvetovanje. — V odborovi seji dne 16. novembra je poročal g. Kavčnik, da je rokopis po zmislu odborovega sklepa docela uredil in da mu je pri tem ostalo kakih 70 dvomljivih terminov ter nekaj mest, ki se mu v oficijalnem prevodu dotičnih zakonov itd. ne vidijo popolnem točno. Poročal je tudi, da je pisal uredniku slovenskega državnega zakonika g. dru Vidicu, ker treba ž njim sporazumno ravnati radi nadaljnje rabe terminologije. Odbor je vzel to na znanje. — V zadnji odborovi seji dne 14. t. m. pa je g. sodni tajnik Kavčnik podal konečno izvestje, katero prijavljamo mej »Književnimi poročili«. Odbor je odobril vse priprave, pregledal in prevzel rokopis in izrekel g. Kavčniku soglasno priznanje in zahvalo, da je s požrtovalnim in energičnim trudom v nekoliko mesecih priredil izdajo zakonov, ki bo, lepo delo »Pravnikove« literature, gotovo ustrezala svojim namenom. Odbor je nadalje soglasno sklenil, da je tudi v tej izdaji rabiti termin sodišče (namestu sodnija), da društvo »Pravnik« izda ta III. zvezek svoje zbirke zakonov v samozaložbi in da je izdajo kar najbolj pospešiti. — V 1. in 2. ime-